

از سوی نمایندگان در آستانه اجلاسیه سوم قوه مقننه و در گفت‌وگو با «ایران» مطرح شد

تقویت «دفاع ملی»

در انتخاب هیأت رئیسه مجلس

گزارش

انتخابات هیأت رئیسه سومین اجلاسیه مجلس در روز دوشنبه چهارم خردادماه برگزار می‌شود. اعلام این‌خبر از سوی سخنگوی هیأت رئیسه مجلس روز گذشته در حالی مطرح شد که بیش از سه ماه از تعطیلی جلسات صحن علنی مطابق دستور شورای عالی امنیت ملی و برای جلوگیری از قرار گرفتن بهارستان در فهرست اهداف تروریستی دشمن می‌گذرد. با این‌حال همچنان که نمایندگان در این مدت در قالب برگزاری جلسات کمیسیون‌ها و سرکشی به حوزه‌های انتخابیه بخش مهمی از وظایف نمایندگی‌شان را انجام داده‌اند؛ تقید به برگزاری انتخابات هیأت رئیسه برای اجلاسیه سوم نیز تلاشی جدی برای جلوگیری از تأثیر شرایط امنیتی و جنگ تحمیلی اخیر بر روند‌های قانونی در اداره قوا است. چه اینکه مطابق

ماده ۱۲آیین‌نامه داخلی مجلس اعضای هیأت رئیسه برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند و رأی نمایندگان برای تمدید یا تغییر کرسی‌ها بویژه در مورد ریاست پارلمان اهمیت دارد.

وضعیت نامشخص رقابت

آیا انتخابات ریاست مجلس رقابتی خواهد شد؟ عباس گودرزی، سخنگوی هیات رئیسه در پاسخ به این پرسش «ایران» با بیان اینکه مطابق رویه سال‌های گذشته اعلام رسمی اسامی رقبای کرسی‌های مختلف تنها در روز برگزاری انتخابات هیأت رئیسه مشخص خواهد شد. از نام بردن هرگونه اسمی اجتناب کرد.
با این حال پیگیری‌های خبرنگار «ایران» حکایت از آن دارد که ریاست کونئی مجلس دست کم یک رقیب از سوی طیف مستقلان خواهد داشت. همان‌طور که سال گذشته نیز چنین بود و البته احمد بیگدلی در آخرین دقایق از رقابت با قالیباف انصراف داده بود؛

طیف متنوعی

از نمایندگان

اصولگرا،

مستقل و

اصلاح‌طلب

مجلس در

گفت‌وگو با

«ایران»

معتقد بودند

که قالیباف

در جایگاه

سکандاری قوه

مقننه و ایجاد

اجماع در این

قوه به نفع

منافع کلان

ملی موفق عمل

کرده است. کما

اینکه اعتقاد

داشتند حمایت

مجلس از

تمدید ریاست

او به عنوان

فردی که اکنون

عهده دار اصلی

مذاکرات مهم

پیش رو است

ترجمان دیگری

از وحدت و

انسجام ملی

است

ندارد و نیز به دلیل اینکه با تصمیم درست شورای عالی امنیت ملی و برای جلوگیری از فراهم ساختن امکان اقدام خصمانه و تروریستی مجدد برای دشمن و ضربه به ارگان نظام جلسات صحن تعلیق شده است، ایرادی وجود ندارد که از دیگر تمهیدات ممکن برای انجام امر انتخاب هیأت رئیسه استفاده شود. «فلاحي در این مورد یکی از احتمال‌ها را قرار گرفتن صندوق رأی برای نمایندگان در چند فضای مشخص و جمع‌آوری فیزیکی رأی عنوان کرد. اما عباس گودرزی در پاسخ به این پرسش که انتخابات چگونه انجام می‌شود به تکرار این‌جمله اکتفا کرد که «جلسه را به گونه‌ای تدبیر کرده‌ایم که همه ملاحظات قانونی در آن دیده شود.»

سایه انداختن مذاکرات

براجلاسیه سوم

در ادامه آنچه گفته شد موضوعی که جریان خاصی را در مجلس نسبت به انتخابات هیأت رئیسه و ایراد گرفتن نسبت به نحوه آن فعال کرده است؛ سایه انداختن ماجرای مذاکرات برسر این انتخابات است. گزینه اصلی برای ریاست مجلس در اجلاسیه سوم محمدباقر قالیباف است که ریاست «هیأت مذاکراتی منبأب ۱۶۸» را بر عهده دارد؛ هیأتی که حاصل عملکردش در حدود ۴۰ روز گذشته از اراده و تلاش برای احقاق حق مردم و ایستادن بر سر خط منافع ملی ایران در حیطه شروط مورد تأکید رهبر معظم انقلاب حکایت دارد. با این حال مشخص است که اعضای این فراکسیون در گفت‌وگو با طیفی که از اساس منتقد این مسیرند و در صف منتقدان قالیباف، خواهان تمدید ریاست او بر مجلس باشند. کما اینکه احمدآزایی‌نژاد در گفت‌وگو با «ایران» اگر چه به اینکه قالیباف مدیر توانمندی است اذعان کرد، اما گفت: «ایشان در حال حاضر چند مسئولیت در حوزه‌های مختلف دارد و علاوه بر ریاست قوه مقننه مسئولیت‌هایی هم در حوزه دیپلماسی و دفاع عهده دار هستند به همین دلیل بهتر است که شاهد تغییراتی در ترکیب هیأت رئیسه باشیم.»

این موضع در حالی است که طیف متنوعی از نمایندگان اصولگرا، مستقل و اصلاح‌طلب مجلس در گفت‌وگو با «ایران» اگر چه از اینکه در نهایت چه کسانی ممکن است بر سر کرسی ریاست رقابت کنند ابراز بی‌اطلاعی می‌کردند اما معتقد

بودند که قالیباف در جایگاه سکنداری قوه مقننه و ایجاد اجماع در این قوه به نفع منافع کلان ملی موفق عمل کرده است. کما اینکه اعتقاد داشتند حمایت مجلس از تمدید ریاست او به عنوان فردی که اکنون عهده دار اصلی مذاکرات مهم پیش رو است ترجمان دیگری از وحدت و انسجام ملی است که تاکنون در کنار توانمندی نیروهای مسلح به عنوان یک عنصر کلیدی در ایستادگی و پیروزی مقابل دشمنان عمل کرده است. از جمله روح‌الله لکی علی‌آبادی، نماینده اژنا که در این باره به «ایران» گفت: «انتخاب رئیس مجلس در جریان انتخابات اعلام شده در روز دوشنبه می‌تواند تجلی دیگری از اراده ملت ایران برای یک دفاع ملی باشد. زیرا ما در این مقطع بیش از هر زمان دیگری به اتحاد و هم‌صدایی در حمایت از همه عناصر سیاسی، دیپلماتیک و نظامی مان در عرصه بین‌المللی نیازمندیم و در هر حرکت باید همین سیگنال را به جهان مخایره کنیم.»

احتمال حضور زنان در هیأت رئیسه

چند روز پیش از اعلام برگزاری انتخابات هیأت رئیسه، فرانکسیون زنان مجلس با انتشار بیانیه‌ای با یادآوری نقش کلیدی زنان در حفظ انسجام اجتماعی طی «جنگ رمضان»، ضرورت حضور زنان و شنیده شدن صدای بانوان در جایگاه تصمیم‌سازی را به عنوان یک مطالبه جدی مطرح کردند. روز گذشته هم سارا فلاحي از اعضای این فراکسیون در گفت‌وگو با «ایران» از اعلام نامزدی سه نماینده زن یعنی خاتم‌ها زینب فیصری، سمیه رفیعی و زهرا سعیدی مبارکه برای کرسی‌های دبیری و ناظر در هیأت رئیسه خبر داد و ابراز امیدواری کرد انتخاب آنان از سوی دیگر نمایندگان پیمای امیدبخش به جامعه بویژه زنان ایران زمین ارسال کند.

فلاحي درباره ریاست مجلس هم به «ایران» گفت: «عملکرد آقای قالیباف در جایگاه ریاست مجلس مشخص است و ایشان به مثابه یک سرباز تلاشش را برای دفاع از جمهوری اسلامی ایران و پیگیری رهنمودهای رهبری شهید و مقام رهبری نشان داده است.» او البته با این اعتقاد که در هر اجلاسیه گذشته ناهماهنگی‌هایی در هیأت رئیسه وجود داشته است؛ ابراز امیدواری کرد که در اجلاسیه سوم هیأت رئیسه منسج‌م‌تری شکل بگیرد.

فلاحي و تعدادی از فرماندهان به شهادت رسیدند. شهید صیادشیرازی فرمانده نیروی زمینی ارتش شد و در همان ايام، آقای محسن رضایی فرمانده سپاه شد و فرارگاه مشترکی بین سپاه و ارتش شکل گرفت. این فرارگاه تا پیش از آزادسازی خرمشهر، سه عملیات مهم انجام داد؛ از جمله عملیات طریق‌القدس که منجر به آزادی بستان شد و ما وارد منطقه خرمشهر شدیم. اما خرمشهر با سه منطقه قبلی تفاوت اساسی داشت. در مرحله طراحی، به هم سپاه و هم ارتش طرح‌های خود را در فرارگاه کریلا ارائه کردند. اما در نهایت طرح سپاه تصویب شد؛ طرحی که بسیار جسورانه بود و از نظر نظامی برای بسیاری از افسران غیرقابل باور به نظر می‌رسید.

شهید حسن باقری که طراح اصلی عملیات بود، اعتقاد داشت که همین غیرقابل‌باور بودن، نقطه قوت ماست.

ایشان می‌گفت نیروهای مردمی توان اجرای چنین عملیاتی را دارند و به همین دلیل این طرح را با جسارت مطرح کرد.

دنیا بعد

از آزادی

خرمشهر

متوجه شد

که جمهوری

اسلامی

قابل حذف

نیست. تا

قبل از آن،

آمریکایی‌ها

و قدرت‌های

جهانی به

دنبال‌از

بین بردن

جمهوری

اسلامی

بودند. اما

بعد از آزادی

خرمشهر به

این نتیجه

رسیدند که

با جنگ

نمی‌توانند؟

جمهوری

اسلامی را

نابود کنند

نیست. تا قبل از آن، آمریکایی‌ها و قدرت‌های جهانی به دنبال از بین بردن جمهوری اسلامی بودند، اما بعد از آزادی خرمشهر به این نتیجه رسیدند که با جنگ نمی‌توانند جمهوری اسلامی را نابود کنند. به همین دلیل شورای امنیت قطعنامه ۵۱۴ را برای پایان جنگ صادر کرد. علاوه بر این، بیش از دو هزار دستگاه تانک و نفربر در چند عملیات به غنیمت گرفته شد. سپاه توانست یگان زرهی تشکیل دهد و بخش زیادی از تجهیزات و تویخانه ما از غنایم عراقی تأمین شد. در نهایت، دنیا جمهوری اسلامی را به عنوان یک قدرت پذیرفت؛ آن هم بدون اینکه ایران از حمایت یک کشور دیگر برخوردار باشد. یادم هست رهبر شوروی در آن دوره گفته بود که ما به عراق موشک، تانک و نفربر می‌دهیم تا توازن قوا حفظ شود؛ یعنی ایران در جنگ قدرت پیدا کرده بود و آزادی خرمشهر نقطه اوج این قدرت بود.

اشاره کردید که جسارت در طراحی عملیات و استفاده از طرح‌های مردمی، معادله جنگ

را تغییر داد. در جنگ ۴ روزه هم آمریکا با این تصور وارد شد که می‌تواند در یک حمله کوتاه به اهدافش برسد. اما با مقاومت جدی مواجه شد. شما تشابه این دو مقطع را هر چه می‌بینید؟

دشمن تصور می‌کند فرماندهان بزرگ ما را همدان قدرتش، ساختار دفاعی ما دچار فریباشی می‌شود، در حالی که ما در سپاه و نیروهای مسلح، لایه‌های متعددی از فرماندهی داریم که می‌توانند کشور را اداره و دفاع کنند. از طرف دیگر، ما در دوران جنگ تحمیلی هشت ساله به این نتیجه رسیدیم که کشور را به حال جنگ است باید خودش بسازد. امام این نگاه را داشتند که نباید منتظر دنیا بمانیم.

همین نگاه باعث شد که ما نتوان تولید تجهیزات دفاعی را در داخل کشور ایجاد کنیم و امروز هر تجهیزاتی که دشمن تولید می‌کند، ما هم نتوان مقابله با آن را داریم. اما مهم‌تر از همه، مردم هستند. مردم همان قدرت اصلی میدان‌اند. همان‌طور که سردار سیدمجید موسوی گفتند، «میدان» نظامی به پشتوانه حضور مردم در میدان است. مردم بودند که در دفاع مقدس پیروزی خلق کردند و امروز هم عامل اصلی قدرت کشور هستند. اگر مردم در جنگ هشت‌ساله حضور نداشتند، ما قطعاً پیروز نمی‌شدیم. قوه محرکه اصلی جنگ هشت‌ساله، جنگ ۱۲ روزه و جنگ ۴۰ روزه، حضور مردم در صحنه بوده و هست.

سیاسی

گزارش خبری

اساتید دانشگاه در میزگرد مشترک معاونت راهبردی ریاست جمهوری و خبرگزاری جمهوری اسلامی تشریح کردند

ضرورت‌های حفظ بقای ملی

میزگرد ایده‌پردازی «دولت وفاسق؛ دولت جنگ و دفاع میهنی» روز گذشته با همکاری معاونت راهبردی ریاست جمهوری و خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) و با حضور حسام‌الدین آشنا رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری در دولت یازدهم و دوازدهم، سید جلال دهقانی فیروزآبادی استاد روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی و علی عبدالله‌خانی معاون سیاسی و بین‌الملل و قائم‌مقام معاون راهبردی رئیس جمهوری برگزار شد. حسام‌الدین آشنا در اظهارات خود، با برشمردن وظایف دولت-به‌معنای قوه مجریه و منتخب مردم- تصریح کرد: «اولین وظیفه، دیپلماسی فعال است؛ وظیفه وزارت امور خارجه در شرایط جنگ، ایجاد کانال‌های پنهان و آشکار مدیریت تنش است و در این زمینه استفاده از میانجی‌های سنتی مانند عمان، قطر و پاکستان، برای انتقال پیام‌های شفاف درباره خطوط قرمز ایران و هزینه‌های افزایش تنش مهم است.»

وی دومین وظیفه دولت را دیپلماسی عمومی مداوم دانست و افزود: «یک کمیته عملیات روانی- البته نه به این معنا که سبک و زرد باشد- بلکه کمیته تبیین بازآزادنگی در وزارت امور خارجه، باید به‌طور منظم تشکیل شود و از یک طرف، توانمندی‌های دفاعی و از طرف دیگر، پایبندی ایران به قواعد بشردوستانه را برای افکار عمومی جهان توضیح دهد. این استاد دانشگاه اریزنی با کنشورهای گروه منطقه‌ا وظیفه سوم قوه مجریه در شرایط جنگ دانست و گفت: «پیشنهاد گفت‌وگویی فنی درباره مدیریت بحران‌های دریایی به عربستان، حتی به امارات، کوبت و دیگر کشورهای منطقه، برای کاهش خطر اجماع علیه مسأله هرمز لازم است. همچنین باید هماهنگی‌های لازم با چین و روسیه صورت گیرد؛ یعنی تبدیل همکاری‌ها به موضع‌گیری‌های مشخص در شورای امنیت علیه محکومیت ایران در موضوع تنگه هرمز.» رئیس پیشین مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری ادامه داد: «مدیریت اقتصادی در جنگ، وظیفه دوگانه دولت است؛ یعنی بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی باید ثبات‌سازی نرخ ارز از طریق مدیریت هوشمندانه ذخایر ارزی و مذاکره با کشورهای دوست برای تهاوت کالا به‌کالا را در دستور کار قرار دهند. همچنین برای تأمین انرژی اساسی باید فعال‌سازی مسازم‌های غیررسمی مانند بازار سلف و بورس انرژی برای دور زدن تحریم‌های جدید پس از جنگ انجام شود.» وی سومین حوزه‌ای که دولت در آن وظیفه دارد را «مدیریت اجتماعی و کاهش شاک‌ها» دانست و افزود: «مرتب درباره مشارکت سخن می‌گوییم، یعنی جایی که مردم پایبند و از ما اعلام حمایت کنند یا تمام موضوع و کافی است» ما نیازمند یک ساختار رسمی هستیم که من نام آن را «شورای ملی هماهنگی پشتیبانی از تاب‌آوری» می‌گذارم، با حضور نمایندگان منتخب از استان‌ها و مناطق آسیب‌دیده که بتوانیم جلب «مشارکت عمومی» در دفاع مقدس را انجام دهیم. آشنا، تلاش برای تداوم شرایط و بقا را به معنای از دست دادن فرصت‌های ارتقا و رقابت دانست و گفت: «بزرگترین هدف از تمام اوتاماتی که در طول ۴۷ سال گذشته به ایران وارد شده، جایگزینی وضعیت «بقا» به جای «رتقا» بوده است.»

دغدغه‌های ما، پایدارسازی بقای ملی است

علی عبدالله‌خانی قائم‌مقام معاون راهبردی رئیس جمهور نیز در سخنان خود، اظهار کرد که «دغدغه اصلی ما، پایدارسازی بقای ملی و رساندن وضعیت کشور در این موضوع حساس و حیاتی به درجه‌ای از دوام و تضمین‌پذیری است.» وی در ادامه به ارکان بقای ملی پرداخت و افزود: «بقای ملی چند «موضوع سرچ» یا رکن اساسی دارد که شکل‌دهنده بود و نبود یک دولت ملی‌اند، تمامیت ارضی، وحدت سرزمینی، نظم و انتظام ملی، معیشت ملی، زیرساخت‌ها و دارایی‌های حیاتی و نظام سیاسی از جمله این ارکان هستند؛ تمامیت ارضی همان سرزمین و مرزهای به‌رسمیت‌شناخته‌شده‌ای است که موجودیت یک کشور را شکل می‌دهد.»

عبدالله‌خانی اظهار کرد: «در حوزه نظم و انتظام ملی، اگر جامعه به نقطه‌ای برسد که گروه‌های اجتماعی نسبت به یکدیگر آمادگی کنش‌های خشونت‌آمیز پیدا کنند، به‌گونه‌ای که هر قطب، «بود» خود را در «نبود» دیگری تعریف کند، در واقع با نوعی وضعیت «جنگ همه علیه همه» در قالب قطب‌بندی‌های عمیق اجتماعی مواجه هستیم. در چنین شرایطی، انسجام ملی و حاکمیت قانون در معرض تهدید وجودی قرار می‌گیرد.» وی گفت: «معیشت ملی به‌معنای تأمین و توزیع پایدار کالاهای اساسی برای جمعیت کشور است. اگر کشوری در وضعیتی قرار گیرد که نتواند کالاهای اساسی را تأمین و توزیع کند، با اکثریت مردم از حداقل‌های تغذیه‌ای و زیستی محروم شوند و فقر به پدیده‌ای فراگیر تبدیل شود، آن کشور از منظر معیشتی در وضعیت تهدید وجودی قرار می‌گیرد. زیرا استمرار چنین وضعی، بنیان‌های اجتماعی و سیاسی را متزلزل می‌کند.» قائم‌مقام معاون راهبردی رئیس جمهور تصریح کرد: «منظور از زیرساخت‌های حیاتی، تمامی سامانه‌هایی است که خدمات عمومی ارائه می‌دهند؛ از آب، برق، سوخت و حمل‌ونقل گرفته تا ارتباطات، تراکنش‌های مالی و شبکه‌های ارتباطی. ازبزرگ‌ترین اولویت خود در حفظ بقا، امنیت ملی و دفاع میهنی قرار داده است. دین و دقت‌حقی فیروزآبادی گفت: «دولت دفاع ملی با دولت دفاع میهنی دولتی مقتدر است. دولت جنگی، دولت ضعیف نیست؛ اتفاقاً باید دولت مقتدری باشد، یعنی دولت هم می‌تواند مقتدر باشد و تولید قدرت کند، هم امرار قدرت کند و مدیریت مؤثر در کشور داشته باشد.»

استاد روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی با اشاره به اینکه ما وحدت حاکمیت و وحدت ملت و دولت را بر حسب دفاع انجام می‌دهیم که نمونه آن این است که خیلی‌ها که ما منتظر نداشتیم، الان آمده‌اند زیر پرچم ایران، یادآور شد: «این بدان دلیل است که جنگ خودش باعث هویت‌سازی می‌شود و البته نه به‌صورت محض، بلکه آمیزه‌ای است از ایدئولوژی، دین و ناسیونالیسم. این نکته مهمی است و همان‌طور که اشاره شد، چنین دولتی مهم‌ترین اولویت خود در حفظ بقا، امنیت ملی و دفاع میهنی قرار داده است.» دهقانی فیروزآبادی گفت: «دولت دفاع ملی با دولت دفاع میهنی دولتی مقتدر است. دولت جنگی، دولت ضعیف نیست؛ اتفاقاً باید دولت مقتدری باشد؛ یعنی دولت هم می‌تواند مقتدر باشد و تولید قدرت کند، هم امرار قدرت کند و مدیریت مؤثر در کشور داشته باشد.»

وی با بیان اینکه در زمان جنگ به تقلایت به تمام معنا نیاز داریم که تعریف آن را همه ما می‌دانیم یعنی ارجحیت دادن به منافع عمومی و منافع ملی، افزود: «باید این شاخص را در نظر بگیریم، کاری که اکنون می‌خواهیم انجام دهیم نسبت آن به منافع عمومی و منافع ملی چقدر است. البته مهم‌ترین منفعت ملی در زمان جنگ، حفظ بقا و امنیت ملی است.»